

INSPIRERENDE SPEEL- LEEROMGEVING

DE WATERTAFEL

Spel vormt de basis voor de ontwikkeling van het jonge kind. Om kinderen te kunnen laten spelen is een goed ingerichte speel- leeromgeving essentieel. Onze adviseurs delen regelmatig hun ervaringen over de speelleeromgevingen. Deze keer is er aandacht voor een spelplek met praktische hindernissen: de watertafel.

In de praktijk zien we veel watertafels op scholen, maar die niet als watertafel gebruikt worden. In veel klassen zien we de watertafel gevuld met zand en feitelijk als zandtafel gebruikt worden. Pas richting de zomer werd de tafel geleegd en omgetoverd tot watertafel. Leerkrachten ervaren het vaak als gedoe: een natte vloer, natte handdoeken, natte materialen én natte kinderen. En toch raden we aan om de watertafel in te zetten, het hele jaar door! Juist de zand- én watertafel stimuleren het meest het spontane taalgebruik van jonge kinderen. De populariteit van deze bak willen we uitlichten!

Spel als basis

Als professional werkende met jonge kinderen, zijn we voortdurend op zoek naar datgene waar de kinderen echt warm voor lopen. Wat kun je hen aanbieden dat direct een hoge spelbetrokkenheid stimuleert? De beroemde Canadese psycholoog J. Peterson vertelt in zijn podcasts (aanrader om te luisteren!) veelvuldig over het belang van spelen voor de cognitieve en sociale ontwikkeling van jonge kinderen. Hij zegt daar vrij vertaald het volgende over. Als professionals moeten wij de ambitie hebben om een sterke intrinsieke motivatie aan te spreken bij jonge kinderen zodat zij:

- zich openstellen voor het spel en daar met enthousiasme aan gaan starten (taakinitiatie, experimenteerdrang en zelfvertrouwen)
- anderen uitnodigen om mee te komen spelen (socialisering, communiceren en taal)
- het spel langere tijd in gezamenlijkheid willen uitspelen (taakgerichtheid, plannen en organiseren, cognitieve flexibiliteit en creativiteit).

Wel eens 20 kinderen op een plein gezien na een flinke regenbui? Je vindt ze hoogstwaarschijnlijk in de plas, naast de plas of springend over de plas. Niets wint het in eenvoud van deze speelplek.

Introductie in de groep

De watertafel vraagt wel de nodige introductie in de groep. Onthoud hiervoor de volgende 'vijf A's'

1. Aanleren

De watertafel vraagt gerichte instructie. Je kunt kinderen stap voor stap aanleren hoe zij het spel aan de watertafel kunnen opstarten, welk spelgedrag daar passende is en hoe zij het spel weer correct moeten afronden. Dat betekent dat er ook veel tijd ingepland moet worden voor het opruimen. Een druijprekje en voldoende droogdoeken bij de tafel zijn dan ook noodzakelijk.

2. Alleen

Op onrustige, drukke dagen is er niets mis mee om kinderen ook eens lekker een moment in hun eentje aan de tafel te laten spelen. Het kan juist ook dienst doen als leerzaam observatie moment.

3. Afschermen

Het spel aan de watertafel vraagt ook om een doelgerichte inrichting. Wanneer je materialen wilt toevoegen aan het spel (bijvoorbeeld schelpen, bootjes, schenkkannetjes, enzovoorts), plaats deze dan niet in een grote curverbak onder de tafel. Etaleer deze op een tafeltje naast de watertafel. Dit bakent de spelplek duidelijker af en geeft de kinderen een visuele impuls om hun spel invulling te gaan geven. Daarnaast kan een rubberen antislip mat ook zorgen voor afbakening en het voorkomen van nare ongelukjes.

4. Afremmen

De keuze van de materialen zullen grotendeels het gedrag aan de watertafel gaan bepalen. Biedt je allerlei watermolens aan dan zullen kinderen actief gaan verkennen wat daarvan de mogelijkheden zijn. Spetterend materiaal nodigt uit tot verder spetteren (☹️). Introduceer aan de watertafel uitdagend en divers materiaal maar in kleine hoeveelheden. Dit helpt kinderen zich te focussen en in rust het materiaal en de werking van het water te ontdekken.

5. Anders

Zorg tijdig voor afwisseling in het materiaal en probeer ook eens een dagje spelen met water zonder materialen. De introductie van (geplastificeerde) prentenboeken kan het spel aan de watertafel ook een enorme impuls geven.

Kortom; de watertafel hoort bij de fundamenteën van een groepsruimte en hoort daar het hele jaar door. Zorg altijd voor schoon warm water en voldoende droge kleding en 'let the magic happen'.

Meer weten?

Wil je vrijblijvend meer weten over een sterke speel-leeromgeving op jouw kinderdagverblijf of basisschool? Of wil je ondersteuning bij het op orde brengen van de hoeken op jouw groep? Neem dan vrijblijvend contact op met een van onze adviseurs en informeer of Edux jou of jouw team kan ondersteunen.